

Consultatiereactie Wetsvoorstel bevorderen Zorgcontractering

ActiZ maakt graag gebruik van de gelegenheid om te reageren op de consultatieversie van het Wetsvoorstel bevorderen zorgcontractering.

ActiZ onderschrijft, net als de minister in zijn brief d.d. 12 juni 2023 aan de Tweede Kamer, het belang van het maken van goede contractuele afspraken tussen zorgaanbieder en zorgverzekeraar (waaronder uiteraard een reëel tarief). Immers, op basis van passende afspraken worden aanbieders in staat gesteld om kwalitatief goede en passende zorg aan hun cliënten te bieden. Gelet op de huidige inrichting van ons zorgstelsel waarbij marktwerking een grote rol heeft, is vrijheid van contracteren een groot goed en een belangrijk instrument in het onderhandelingsproces: het borgt zoveel mogelijk een evenwichtig proces tussen aanbieder en verzekeraar.

Het wetsvoorstel beoogt de contracteergraad te bevorderen. Daartoe zet zij slechts één middel in: het reguleren van de hoogte van de vergoeding aan niet gecontracteerde zorgaanbieders. Wij betwijfelen of met deze regulering de contracteergraad daadwerkelijk vergroot wordt. De huidige praktijk laat zien dat het al de voorkeur heeft van aanbieders om gecontracteerd te werken. Indien geen contract gesloten wordt, is dit veelal omdat de verzekeraar het standpunt inneemt dat voldoende zorg is ingekocht, dan wel dat de aanbieder in alle redelijkheid het aanbod van de verzekeraar niet heeft kunnen accepteren. Voor deze problemen treft het middel uit het wetsvoorstel geen doel.

ActiZ mist in dit voorstel andere, meer fundamentele, instrumenten om de contracteergraad te verhogen. Gelet op de toenemende krapte binnen de zorg dient er juist *geïnvesteerd* te worden in de zorg via contractering (als positieve prikkel) in plaats van sturing op nog meer druk op de al heel krappe tarieven (is een negatieve prikkel) in de (misplaatste) hoop dat dit zou leiden tot betere contractering en een hogere contracteergraad.

ActiZ stelt dan ook voor om, in plaats van via sturing op tarieven van niet gecontracteerde aanbieders, vanuit VWS en met IZA-partijen stevig in te zetten op het verhogen van de contracteergraad door het beperken van concurrentie in de eerste lijn en te werken aan regionale zorginkoop. De driehoek medisch, verpleegkundig en sociaal is de basis waar het in de wijkverpleging om draait en dit moet in elke wijk beschikbaar en herkenbaar zijn voor iedere burger. Een marktfilosofie waarin concurrentie tussen zorgaanbieders is aangemoedigd, heeft geleid tot heel veel verschillende concurrerende zorgaanbieders. Dat is slecht voor het benutten van arbeidspotentieel, voor samenwerking en voor implementatie van (digitale) innovaties. Bovendien is het inefficiënt door reistijd, afstemming en overdracht; onvoorstelbaar in tijden van schaarste! Beperk dus de mate van concurrentie en kies voor samenwerking, herkenbaarheid en beschikbaarheid van zorg in de wijk. Schaf bovendien de BTW-plicht af bij personele samenwerking tussen zorgorganisaties en neem beperkingen door mededingingswetgeving weg. Verbied ook dat iedere zorgverzekeraar eigen inkoopvoorwaarden heeft, omdat die versnippering in voorwaarden de uitvoerbaarheid, kwaliteit en betaalbaarheid verslechteren. Om te voldoen aan de inkoopwettelijke eisen van 10 zorgverzekeraars moet een zorgaanbieder (en dus een zorgprofessional) aan méér dan 100 verschillende contractvereisten voldoen en die monitoren. Kies daarom voor regionaal samenhangende inkoop met congruentie op inhoud en prijs. Een regionaal inkopende verzekeraar (met volgers) kent de regio, kent de aanbieder, bespaart veel tijd en kan regie pakken op innovatie en doelmatigheid in de gehele keten.

Bovenstaande maatregelen borgen zoveel mogelijk toekomstbestendige zorg: op naar inhoudelijke contractering en weg van discussies over P maal Q. Toekomstbestendige zorg is een opgave waar alle partijen verantwoordelijkheid voor dragen. Het tegengaan van versplintering van zorgaanbod is daar onderdeel van. De kansen liggen bij het samenwerken in de wijk en regio.

Mocht dit wetsvoorstel onverhoopt toch worden doorgevoerd, dan is jaarlijkse monitoring en evaluatie van het verloop van de contractering (waaronder de hoogte van de geboden tarieven door verzekeraars), de contracteergraad en de nakoming van de zorgplicht van de verzekeraars richting verzekerden belangrijk om zo in IZA verband te beoordelen of deze wetswijziging het beoogde doel vervult. Waar nodig dienen IZA partijen op landelijk niveau dan nadere afspraken te maken om te komen tot vervulling van het doel van deze wetswijziging.

Wouter van Soest,
Directeur ActiZ

d.d. 27 juli 2023